

Tria tarsos, scilicet interiora.
Quartum & extremum os.
 dioribus uero paucioribusque, ambulandi instrumentum. Tria tarsi ossium interiora plantis quodammodo superficiebus nauiculari ossi coarctata, proprio carent nomine: at nonnullis simul omnia *χρυσόλαια* appellantur. Quartum autem extrinsecus situm, à cubi seu teleræ forma (quum quasi octo habeat latera) *πυλοδὲ* uocatum est. Atque unum ipsius lateris posterioris est, quo calci committitur: secundum anterius, quo continua superficie duobus pedij ossibus coarctari docebitur: tertium interius est, quo ipsi proximo tarsi ossi coarticulatur. Quartum pedis exterius respicit latus, uixque lateris nomen meretur, quum admodum obscure planum sit. Quintum superius est, nulli etiam nexum ossi, sed pedis superiora spectans. Sextum terram respicit, nulli similiter ossi commissum, cæterisque lateribus longè inæqualius, & priuatim oblongo quodam sinu donatū, ad quæ maxima Naturæ solertia septimi pedem mouentis musculi tendo reuoluitur. Quia uero aliquot huius ossis latera ad eum modum obscura & inæqualia sunt, & non ad amulsim teleræ imagini accedit, Arabes ab inæquali effigie, & quadam grandinis imagine, id grandinosum appellauerunt. Alij rursus à multiplici forma illi idem nomen cum cuneum referenti capitis ossi indiderunt, id *πυλοδὲ* uocantes. Hoc tarsi os (uti & antea monimus) calci coarticulatur, terræque innititur: reliqua autem tria simul cum nauiculari sursum à terra subleuantur, ut pedem hac sede cauum altumque constituent. Tarsi ossa, ut & brachialis, figura & quantitate inter se discrepant, nec superiori nec inferiori parte æqualiter porriguntur. Os enim cubum referens, & primum os interius pedis latus occupans, duobus quæ in medio habentur multo maiora sunt, atque illorum duorum rursus grandius est quod cubum referentinecitur, quemadmodum & cubum referens intimo ossi grandius quoque uisitur. Quinetiam os cubum referens posterius, ad calcem scilicet, uergit: intimum uero os anterius uersus pollicem multo magis, quàm cætera, eminet. Ex medijs, quod intimo ossi proximum est, breue cernitur non adeo anterius, atque id quod cubum referenti committitur, productum. Omnia simul iuncta superiorem eorum superficiem gibbam orbicularemque efformant, inferiorem uero cauum simam uel, quemadmodum & pedis ex usu esse nemo non nouit. Duo media cunei accedunt imagini. quæ enim pedis superiora spectant, lata orbiculataque nonnihil sunt: quæ uero plantam constituent, non secus acuta uisuntur, quàm si cuneorum ritu inter intimum & extremum tarsi ossa hæc inijcerentur. Deinde tarsi os ossi cubo simili coarctatum, priuatim acutius & demissius in pedis inferiora porrigitur, quàm secundum tarsi os intimo commissum, quod ipsius huc deducto processui tendo quinti pedem mouentis musculi ualidissimè inferatur. Tarsi ossa, ubi lateribus inuicem committuntur, tota connexus amplitudine leui lubricaque cartilagine non obducuntur, sed duntaxat in posteriori laterum sede ossi cymbam referenti proxima. quippe in reliqua parte nonnihil mutuo distant, cartilaginorum ligamentorum interuentu inuicem copulata.

Pedij historia.

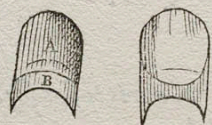
Tarsum subsequitur pedis pars, quam Hippocrates à costarum fortassis serie *σάδο*, alij uero Græci *πυλοδὲ*, Latini plantam, & nonnulli pecten, uestigiumque appellant. Cæterum quum illæ Latinorum uoces in musculorum narratione, & in ualorum neruorumque descriptionibus plurimum obscuritatis (si modo illis uteremur) adferrent, conduxerit profectò, & hic quoque à Græcis nomen mutare, est enim & planum (quo nomine alij *πυλοδὲ* uertunt) in hac significatione, qua pedis partem significat, penè inauditum. Pedion igitur manus postbrachiali respondet: uerum quinque ossibus, non autem quatuor, ut postbrachiale, conformatur. In manu nanque pollicem reliquis digitis opponi decebat, atque hac ratione primum ipsius os brachiali articulo laxiori, quàm quatuor postbrachialis ossa, alligatur. quare etiam primum pollicis os digitis, non autem postbrachiali Galenum secuti ascripsimus, pollicis perinde ac cæteris digitis tria ossa tribuentes. Quinque uero pedij ossa pari articuli connexu tarsi ossibus una serie committuntur. Pes enim quum ambulandi sit organum, stabilitatis securitas illi maximè conuenit, quæ in uno ordine locatis indiget, non solum quidem pedij, uerum etiam & digitorum ossibus. Ac pedij ossa tarsi ossibus læuibus & in superficie tantum protuberantibus capitibus coarctatur, tam obscure prominentibus, ut merito planis superficiebus pedij ossa tarso coarticulati dixeris. & pedij quidem os pollicis præpositum intimo tarsi committitur ossi, quod indicem suffulcit secundo, quod medium sustinet tertio ossi coarticulatur. duo autem reliqua ossa cubum referenti coarctantur: quemadmodum octauo brachialis ossi ea postbrachialis ossa committi proditum est, quibus anularis & medius innituntur. Et quemadmodum articuli, quo postbrachialis os minimū digitorum sustinens brachiali necitur, externo lateri ossiculum quoddam apponi diximus: ita etiam in pede ossiculum uisitur, ad externum latus articuli positum, quo quintum pedij os cubiformi ossi articulatur. Porro quemadmodum tarsi ossa non eadem linea anteriori parte finiunt, sic etiam pedij ossium aliud alio magis in posteriora porrigitur.

Pe.

Pedij ossa illi ubi tarso committuntur, lateribus sibi proxima crassaque sunt, & aliqua ex parte planis læuibusque superficiebus per arthrodian inuicem coarctantur. Quæ autem à tarso ad digitos abscedunt, tenuiora sunt, atque in illorum medio interualla efformant, quibus musculosa reponitur substantia, cuius auxilio primi digitorum articuli flectuntur. Atque ut pedij ossa illi substantiæ aptiorem sedem porrigant, non adeo acuta tenuiaque superiori parte, atque ea quæ terram spectant, uisuntur. Vbi autem digitis articulatur, omni ex parte postbrachialis ossibus respondent, & appendice donata in rotundum caput desinunt, sinum primi digitorum ossis subiens. Pedij os pollicis præpositum, ea parte qua tarso articulatur, in ipsius inferiori sede terræ contermina, processum exigit, cui septimus pedem mouentium musculus inseritur. Atque simili quidem occasione pedij os minimum suffulciens digitorum, quæ tarso articulatur insignem commonstrat processum in externum pedis latus excedentem, in quem octauum pedem mouentis musculi tendo insertionem molitur.

Pedij ossa digitis subsequuntur, qui ex ternis ossibus omnes ad eorum quæ in manu sunt, similitudinem extructis constant: pollice tantum excepto, qui inter alios duplici tantum osse extruitur, ut anterior pedis concauitatis sedes firmitus terræ innitatur, ad quod etiam plurimum iuuant magna ossicula, quæ quum ossa sesami semen referentia persequerentur, ad primum pollicis internodium reponi dictum est. eo enim Capite non minus de manus quàm pedum ossiculis (quum utrorumque eadem sit ratio) egimus. Quod uero pes à summa manu uno osse uiuatur, manifestum est. extrema enim manus uiginti septem constat ossibus, illis seclusis quæ sesamo comparantur. Sunt enim octo brachialis, quatuor postbrachialis, & quindecim digitorum. Pes autem uiginti sex tantum donatur ossibus, calce nimirum, talo, nauiculari ossi, quatuor tarsi ossibus, quinque pedij & quatuordecim digitorum. Atque id Galeni nomine hic addendum duxi, qui in secundo libro Commentariorum in Hippocratis librum de Fracturis (ubi inquit, pedem hominis multis ac paruis ossibus non secus ac summam manum efformari) scribit, pedi non aliter quàm extremæ manus uiginti septem adesse ossa: parum mehercule perpendens, se bis cubum imitans os enumerare, aut præter id os, alia quatuor tarsi recensere, quemadmodum sanè facit eodem in libro, quum quatuor tarsi ossa cubum referenti ossi, & illi quod cymbæ assimilatur articulari tradit. Sed hæc de omnibus humanæ fabricæ ossibus sint satis: & nunc ungues ac cartilagine, quæ adhuc relique sunt, recenseamus. si modò omnia, quæ corpus firmant, & suffulciunt, sustinentque, hoc libro, ut institutum fuit, absoluenta ueniunt.

DE VNGVIBVS. CAPVT XXXIII.

HIS duabus figuris ungues ita expressimus, quemadmodum conspici solet, quum à manu ad sceleti præparationem cocta, aut pede, diuelli consuevit. Ac dextra quidem figura characteribus insignita, internam unguis regionem, seu cauum ipsius denotat, altera interim unguis gibbum ostendente. Quin & hic unguis sedes indicatur, ante conspectum onem apparens. B uero sedes insignitur, quæ mollis est, nullibi detegitur, ac ueluti radix unguis censenda uenit.

*M*ANVVM pedumque digitum unguibus id eo à summo rerum Opifice decorantur, ut ipsis firmamenti uice apponerentur. Digiti enim suis partibus carneis, quibus in extremo donantur, mollia duntaxat corpora apprehendunt. Dura autem, & propter hoc carnis naturam pellentia, uiolenterque à se cogentia, digiti sine unguum adminiculo nequeunt amplecti. Ipsorum enim caro, quam postea duriusculam quandam adipem cuti substratam esse docebitur, tunc reflectitur subuertiturque, & ob id firmamento indiget. Quinetiam pieraque deinde commoda ex unguibus, si neque summitatibus digitorum superiores, neque ipsi inferiores sint, homini accedunt: quemadmodum si radere quid, aut scalpere, aut uellere, aut excoriare, aut euellere oporteat. Cæterum summus rerum Opifex iustissime unguum (qui & munimenta uulnerantium conuassantiumque censentur) duritiam effinxit. Si enim duriores quàm nunc sunt, instar ossis cuiusdam procrearentur, ita quidem ad apprehendendum magis essent idonei, ut qui ne minimū reflecti reclinarique possent, atrumperentur promptissimè, non secus quàm alia quæ dura fragilique constant temperie. Itaque securitati simul & robori rerum Opifex prouidens, illos mediocriter duos extruxit, ut neque usui cuius gratia creati sunt, quicquam incommodaret, neque ipsi quum sua mollitie extrinsecus inciderent.

N 3 tium

Pedij ossium interualla.

Ad digitos articulo.

PEDIS DIGITI.

Pedem à manu summa uno osse cetera Galeni placitum superari.

Cur digiti unguibus donentur.

Unguim natura esse iustam.